

Universitätsbibliothek Paderborn

**Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv
Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lvgdvni, 1659**

VII. De excommunicatione vitando, ob cuius communicationem
excommunicatio Minor incurritur, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

484 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*

52. Num ligatus etiam Minor excommunicatione p[ro]p[ter]a
alium eadem illigatum absoluere? Quod ad valorem potest non
tamen quod ad licitum usum: nam venialiter peccare, si Sacra-
mentalnis esset absolutio; secus si extra Sacramentum ca-
sura remitteretur.

C A P V T VII.

*De Excommunicato vitando, ob cuius communica-
tionem Minor excommunicatione incurritur: qui-
bus in casibus vitandus sit, &
quibus cum eo participans
excusari possit?*

53. *Vnam obligatio est vitandi excommunicatum, tamen*
*quis communicationem excommunicatio Minor incur-
ritur? Peccatum aut mortale, aut veniale inducit iuxta mat-
riæ, & directæ prohibitionis grauitatem, vel leuioratem. Si
enim cum excommunicato communices in diuinis, morta-
le in culpam admittis; veniale, si in humanis exceptis qui-
busdam casibus, in quibus ad culpæ lethalis grauitatem po-
test accedi: & aliis, in quibus, nec veniali, culpâ commis-
poteſt quis cum excommunicato communicare.*

54. *Quinam est excommunicatus vitandus novo antiquo
iure? Antiquo quidem quilibet excommunicatus erat vi-
tandus: si occultus, occulte: si publicè cognoscitur. At no-
uo Extraugantis ad vitandum iure duo tantum vitandi sunt:
denunciatus, & notorijs Clerici percussor, in quo quidem
Constantiensis, non Basiliensis Concilij constitutio stan-
dum. Vnde non quilibet notorijs excommunicatus, sed is
tantum, qui percussor est Clerici, vitandus erit.*

55. *Quis autem dicitur notorijs Clerici percussor? Qui
per evidentiam facti ita percussit, ut nulla tergiversatione
celari possit. Requiritur, me authore, ut delictum oram
multis testibus factum sit, & deinde ex eorum testimonio
publicum actum. *fectum.**

56. *Quidnam autem ad denunciationem requiritur? Na-
satis est sententiam excommunicationis à iudice latam
esse, sed affixio eius per loca publica ciuitatis adiu-
genda.*

57. *Quandonam occultus excommunicatus participans
peccat?*

juat? Semper quò ad se, hoc est, si sua tantum voluntate, & causa, non rogatus participet. At si rogetur ab aliis, in eorum fauorem non peccat; vnde multò magis in eorum faltem fauorem in utroque foro retinet iurisdictionem. Itaque publicus excommunicatus vitandus non est, nisi denunciatus sit, nec in publico, nec in secreto: notorius autem Clerici percussor vitandus planè etiam ante denunciationem. Nec solum excommunicatus denunciatus, verùm etiam suspensus, & interdictus denuncietur, eodem modo sunt vitandi.

58. *Enim verò quibusnam in casibus excommunicatus est ab aliis vitandus?* In quibus ipse tenetur alios vitare, specialiter tamen in quinque vulgari carmine comprehensis.

Os, orare, vale, communio, mensa negatur.

Et quidem nomine *Os* osculum pacis, oris locutio, scripta, munera missio, & receptio prohibentur. Voce *Orare* omnis participatio in suffragiis, oratione, Sacramentis & Officiis diuinis interdictur. Per *Vale* omnis honorifica salutatio verbo, vel scripto, vel alio externo signo prohibetur. Per verbum *Communio* quælibet humana communicatio per co-operationem in eodem exercitio, vel negotio intelligitur, ut esset cohabitatio, celebratio contractus, deambulatio, & Societas in itinere per modum communicationis. Per *Mensa* denique participatio omnis in cibo, & potu comprehenditur. Vnde nec simul in eadem mensa, eodemque coniunctio comedere, nec in eodem diuersorio esse, aut hospitari ratione eiusdem tecti poterit quis cum excommunicato.

59. *Num aliqua communicatio ex dictis letalibus crimine perficitur?* Cunctæ hæ communicationes, excepta illa vocis *Orare*, non excedunt peccatum veniale per se loquendo, tam respectu aliorum cum excommunicato, quam respectu ipsius excommunicati cum aliis agentis.

60. *Sunt ne aliqui casus, in quibus etiam peccatum mortale possint pertainere?* Ita plant. v. gr. si fiat in Clauium contempnum. Si frequenter cum animo perseverandi, quod sapit contemptum. Si specialiter declaratum sit talen communicacionem esse vitandam, ut cum contra participantes excommunicatio fertur.

61. *Quisnam in casibus participans cum excommunicato excusat?* Aliis quinque in casibus Carmine etiam vulgari expensis.

Vtile, lex, humile, res ignorata, necesse.
Singulas expende particulas. Vtile, idest utilitas vera, non
Hh 3 ficta

486 *Moralis Theologia Tract. IV. Censure,*
facta tam spiritualis, quam temporaria, tam propria eius qui
agit non excommunicato, quam ipsius excommunicati, cum
quo agendum esset. *Lex matrimonium significat; nam & viro*
excommunicato, licet uxori cum eo habitare, petendo, & sol-
dendo debitum: imo ad id tenetur, si matrimonium iam con-
tractum est: & vicissim excommunicata uxore, licet viro con-
ea eodem modo cohabitare. Per Humile intelliguntur omnes
alteri subiecti, sive tanquam filii, etiam emancipati, & illegi-
timi; sive tanquam serui, & ancillæ; sive tanquam familiy-
bani, vel rustici; sive tanquam subiecti spiritualiter suolata.
Verum per Res ignorata intellige probabilem ignomi-
niam, vel facti, vel iuris. Dubitans autem de alterius excom-
municatione, vel denunciatione, non debet illum vitare;
secus qui de sua excommunicatione dubitat; tenetur enim
abstinere. Denique per Necesse necessitatem intellige, tam ex
parte ipsius excommunicati, quam ex parte aliorum cum eo
communicantium: tam si de spirituali agatur necessitas,
quam si de temporali, vnde subsidium, vel spirituale, vel tem-
porale sit necessarium.

CAPUT VIII.

De Excommunicationibus in particulari reservatis, quam non reseruatis.

3.1.
Excom-
muni-
cationes in
particu-
lari.

3.2.
Reserva-
te con-
tra per-
sonas pu-
blicas.

62. *V*ellem te excommunicationes in particulari reservari ad memoriam. Omnes equidem tribus classibus ad dicuntur. Prima comprehendit septuaginta tres nemini reseruatas. Secunda sexaginta duas Papæ reseruatas extra Cœnæ Bullam. Tertia vero viginti in Bulla Cœnæ reseruatas videtur continere. Porro excommunicationes reseruatae extra Bullam Cœnæ & contra omnes & contra Clericos, & contra Episcopos, & contra Religiosos, & contra communios temporales, & contra Magistratus, & iudices prescrimuntur; excommunicationes reseruatae in Bulla Cœnæ contra varios Ecclesiæ hostes, excommunicationes autem non reseruatae & contra omnes, & contra Clericos, & contra personas publicas contorquentur.

63. *Contra personas publicas reseruatas excommunicationes extra Bullam Cœnæ recense. Decem & sex adnumerabiles.*

1. Contra Prælatos vexantes censuris commorantes in seruatio-